

Міністерство охорони здоров'я України
Харківський національний медичний університет
Кафедра мікробіології, вірусології та імунології
ім. проф. Д.П. Гриньова

Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція

**«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ
МІКРОБІОЛОГІЇ У
МЕДИЧНІЙ ОСВІТІ І НАУЦІ»**

26 вересня 2024 року

***АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ МІКРОБІОЛОГІЇ
У МЕДИЧНІЙ ОСВІТІ І НАУЦІ***

ХАРКІВ
ХНМУ
2024

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

**АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ МІКРОБІОЛОГІЇ У МЕДИЧНІЙ ОСВІТІ І
НАУЦІ**

Матеріали всеукраїнської науково-практичної
інтернет-конференції

м. Харків, 26 вересня 2024 р.

Харків
ХНМУ
2024

Актуальні питання мікробіології у медичній освіті і науці: матеріали всеукраїнської науково-практичної інтернет конференції, (м. Харків, 26 вересня 2024 р.) / ред. колегія.: М.М. Мішина, О.В. Кочнєва, І.А. Марченко - Харків : ХНМУ, 2024. – 109 с.

Редакційна колегія: М.М. Мішина,
О.В. Кочнєва,
І.А. Марченко

Оргкомітет конференції:

1. *Мішина М.М.* – зав. кафедри мікробіології, вірусології та імунології ім. проф. Д.П. Гриньова ХНМУ, д-р мед. наук, проф.;
2. *Кочнєва О.В.* – старший викладач кафедри мікробіології, вірусології та імунології ім. проф. Д.П. Гриньова ХНМУ, канд. мед. наук.;
3. *Марченко І.А.* – доц. кафедри мікробіології, вірусології та імунології ім. проф. Д.П. Гриньова ХНМУ, канд. мед. наук.

© Харківський
національний медичний
університет, 2024

ОБІЗНАНІСТЬ НАСЕЛЕННЯ ЩОДО ДЕМОДЕКОЗУ ТА ПРАВИЛ ГІГІЄНИ ДЛЯ ЗАПОБІГАННЯ ЗАХВОРЮВАННЮ.....	32
<i>Коцар О.В., Іпатова А.В.</i>	
STARHYLOCOCCUS EPIDERMIDIS – СУЧАСНА ПРОБЛЕМА МЕДИЧНИХ ПРИСТРОЇВ.....	35
<i>Коцар О.В., Кулієва І.В.</i>	
ВПЛИВ ВІЙНИ НА ПОШИРЕННЯ СКАЗУ В УКРАЇНІ.....	37
<i>Кочєва О.В., Чуприна М.В.</i>	
ЛИХОМАНКА ЗАХІДНОГО НІЛУ В УКРАЇНІ. МЕТОДИ ДІАГНОСТИКИ.....	39
<i>Краснікова Л.В., Некрашевич Т.В.</i>	
ЛІСТЕРІОЗ ЯК СУЧАСНА ПРОБЛЕМА МЕДИЧНОЇ МІКРОБІОЛОГІЇ ТА ІМУНОЛОГІЇ.....	43
<i>Лісецька І.С.</i>	
АКТИВНІСТЬ БАКТЕРІЙ-ПРОДУЦЕНТІВ ПЕРОКСИДУ ВОДНЮ ПІСЛЯ ЛІКУВАННЯ КАТАРАЛЬНОГО ГІНГІВІТУ У ПІДЛІТКІВ ІЗ КАТАРАЛЬНИМ ГІНГІВІТОМ ТА ХРОНІЧНИМ ГАСТРОДУОДЕНІТОМ.....	46
<i>Макєнко Н.В., Мінухін В.В., Казмірчук В.В., Евсюкова В.Ю., Торяник. І.І.</i>	
ПРОТИІНФЕКЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ДІЇ КСАНТОГУМОЛУ.....	49
<i>Мирошниченко М.С., Мішин Ю.М., Мішина М.М., Пасієшвілі Н.М., Капустник Н.В., Мозгова Ю.А., Марченко І.А.</i>	
ОСОБЛИВОСТІ СТАНУ МІКРОБІОМУ УРОГЕНІТАЛЬНОГО ТРАКТУ У ЖІНОК З БЕЗСИМПТОМНОЮ БАКТЕРІУРІЄЮ ЗАЛЕЖНО ВІД ТРИМЕСТРУ ВАГІТНОСТІ.....	52
<i>Мирошниченко М.С., Мішин Ю.М., Мішина М.М., Пасієшвілі Н.М., Капустник Н.В., Мозгова Ю.А., Марченко І.А.</i>	
СТАН МІКРОБІОМУ РЕПРОДУКТИВНОЇ СИСТЕМИ ВАГІТНИХ ЖІНОК З ХРОНІЧНИМ ПІЄЛОНЕФРИТОМ.....	54
<i>Мішина М.М., Балак О.К., Балак С.О., Балак В.О., Мозгова Ю.А., Марченко І.А., Буров А.М.</i>	
ЗАСТОСУВАННЯ ПРОБІОТИКА “СІМБІТЕР-2” ТА ІМУНОКОРЕКТОРА “ІМУДОН” В ПРОФІЛАКТИЦІ БАКТЕРІАЛЬНОГО БІОПЛІВКОУТВОРЕННЯ.....	56
<i>Мішина М.М., Лінсон В.В., Маланчук С.Г., Мозгова Ю.А., Марченко І.А. Мішин Ю.М., Ляпунова Г.М.</i>	
АНТИМІКРОБНА АКТИВНІСТЬ ДОСЛІДНОГО ПРЕПАРАТУ 0,5 % РОЗЧИН 3,3' - ДІПНОЛІЛМЕТАНУ В ДИМЕТИЛСУЛЬФОКСИДІ.....	58
<i>Мішина М.М., Лінсон В.В., Маланчук С.Г., Мозгова Ю.А., Марченко І.А., Мішин Ю.М., Ляпунова Г.М.</i>	
ВИЗНАЧЕННЯ АНТИМІКРОБНОЇ АКТИВНОСТІ ДОСЛІДНОГО ЗРАЗКУ 3,3' - ДІПНОЛІЛМЕТАНУ В ДІЕТИЛЕНГЛІКОЛІ У МОНОЕТИЛОВОМУ ЕФІРІ	60

антибіотикотерапія є недостатньо ефективною.

Відомо те, що клітини *S. epidermidis* у біоплівках виявляли високу стійкість до ряду антибіотиків, включаючи ванкоміцин, який є антибіотиком резерву. Це пояснюється як низьким рівнем проникнення антибіотиків у біоплівку, так і адаптаційними механізмами клітин, що перебувають у стані низького метаболічного активності. Дослідження показало, що використання комбінованої терапії або нових методів, таких як застосування інгібіторів утворення біоплівок, може підвищити ефективність лікування. Використання антимікробних покриттів на медичних пристроях також значно знижує ризик утворення біоплівок *S. epidermidis*. Окрім того, використання матеріалів, що мають гідрофобні властивості або зменшують накопичення білків плазми на поверхні пристроїв, також допомагає у профілактиці інфекцій.

Висновки. Утворення біоплівок *S. epidermidis* на катетерах та імплантатах є складним процесом, що забезпечує високу стійкість бактерій до антибіотиків і ускладнює лікування. Це питання залишається досить актуальним. Відомий ген *atlE*, який забезпечує початкову адгезію бактерій та ген *agr*, що призводить до стабілізації біоплівки, відіграють ключову роль в утворення біоплівок. Для боротьби з біоплівковими інфекціями необхідно розробляти нові підходи, включаючи використання антимікробних та гідрофобних поверхонь для медичних пристроїв, які зможуть ефективно знизити патогенність бактерій.

ВПЛИВ ВІЙНИ НА ПОШИРЕННЯ СКАЗУ В УКРАЇНІ

Коцар О.В.¹, Кулієва І.В.²

¹Харківський національний медичний університет,
м Харків, Україна

²Харківський національний медичний університет,
м Харків, Україна

Вступ. Через небезпечну воєнну ситуацію в Україні, суттєвих змін зазнають не тільки соціальна та економічна сфера, але й система охорони здоров'я та ветеринарного нагляду, через

що порушується контроль інфекційних захворювань як серед людського населення, так і серед тварин. Одним з небезпечних захворювань, випадки якого загострились під час війни- це сказ-небезпечна вірусна інфекція, яка становить загрозу для життя людей і тварин. Війна спричиняє серйозні руйнування інфраструктури, особливо включаючи ветеринарні служби та медичні установи, що ускладнює контроль за сказом. Міграція населення, переміщення домашніх і диких тварин, а з цим і збільшення числа безпритульних тварин сприяють зростанню випадків інфікування та ще більш загострюють проблему.

Дана проблема є актуальною на всій території України, але особливо до себе приділяють увагу регіони, де активно ведуться бойові дії, такі як Харківська, Донецька, Луганська області та інші.

Мета дослідження. Аналіз підтверджених даних випадків захворюваності на сказ під час воєнної ситуації в Україні.

Матеріали і методи дослідження. Аналіз наукових літературних джерел, розглянутих статей та наукових публікацій.

Результати. За даними Міністерства охорони здоров'я, щороку в Україні реєструється близько 100-120 тис. осіб, які звертаються до медичних установ з через укуси тварин, з яких 60% отримали лікування.

Так, загалом, в 2022 році погіршилась статистика укусів людей тваринами. З цього приводу, за антирабічною вакциною в заклади охорони здоров'я звернулося 145 осіб, на відміну від 2021 року- 123 особи.

Від укусів безпритульних тварин у 2022 році в Україні потерпіли 25 осіб (17,2% від загальної кількості), на відміну від 2021 року - 20 осіб (16,3% від загальної кількості).

За даними Держпродспоживслужби, у першому кварталі 2023 року було зафіксовано 190 спалахів сказу серед тварин, у 2024 - за перший квартал вже 369 випадків. За 9 місяців 2023 року в Україні підтверджено понад 700 випадків захворювання тварин на сказ, що вже перевищило річні показники 2022 та 2021 років. Спалахи фіксуються у всіх регіонах, у тому числі і

прифронтових, хоча там їх встановити набагато важче.

Собаки стали джерелом інфекції для 60% хворих на сказ, кішки – для 10%, лисиці та вовки – 3%. Основною причиною захворювання є пізнє звернення за медичною допомогою або порушення курсу щеплень та імунізації тварин.

Було відомо, що у вересні 2023 року в Могилів-Подільському районі Вінницької області зафіксовано випадок загибелі людини від сказу, яку покусала домашня кішка і зникла безвісти. У 2022 році летальні випадки від сказу серед людей було зареєстровано у Житомирській та Харківській областях. Порівнюючи дані, у 2023 році на одну людину напала безпритульна тварина, а у 2024 році – вже на дев'ятьох людей.

Висновки. Отже, проаналізувавши дані, можна сказати, що війна та пов'язані з нею зміни значно вплинули на епідеміологічну ситуацію сказу в Україні. Через бойові дії збільшилась чисельність бродячих та тварин, що здичавіли. Призупинення полювання призвело до різкого зростання чисельності природного резервуару сказу - лисиць. Зокрема, райони, де ведуться бойові дії, демонструють більшу кількість випадків сказу, що також свідчить про недостатній контроль та відсутність належного моніторингу за ситуацією. Зниження рівня вакцинації домашніх тварин (собак, котів), а також людей, які знаходяться в зоні ризику (після укусів потенційно заражених тварин), створюють умови для поширення захворювання та спалахів інфекції. Для покращення ситуації в країні, потрібно більш відповідально віднестись до відновлення ветеринарних служб, покращити умови для проведення вакцинації, а також проводити санітарно-просвітню роботу серед населення про профілактику сказу та важливості вакцинації домашніх тварин.

ЛИХОМАНКА ЗАХІДНОГО НІЛУ В УКРАЇНІ. МЕТОДИ ДІАГНОСТИКИ

Кочнева О.В., Чуприна М.В.

Харківський національний медичний університет,
м Харків, Україна